

سه‌شنبه ۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۴ | ۲۲ اردیبهشت ۱۴۴۶

گزارش یک یاسمین بخشی

تهران، مادر شهری در حال انبساط، با چالش‌های پیچیده و متعدد؛ در این میان مسئلهٔ حریم شهر، به‌عنوان کمربندی حیاتی پیرامون پایتخت، نقشی کلیدی در حفظ تعادل زیست‌محیطی، توسعه پایدار و ارتقای کیفیت زندگی شهروندان ایفا می‌کند. «جوان» با تکیه بر اظهارات مقامات مسئول و فعالان عرصه مدیریت شهری، به‌زوایای گوناگون بحران حریم شهر تهران پرداخته است.

■ ■ ■

حریم شهر، که این روزها به یکی از موضوعات مناقشه‌برانگیز رسانه‌ها تبدیل شده‌است، در واقع کمربندی پیرامونی است؛ عرصه‌ای که به منظور جلوگیری از گسترش افشار گسیخته ساخت‌وسازها، حفظ کاربری‌های کشاورزی، صیانت از منابع طبیعی و محیط‌زیست و تنظیم رابطه میان شهر و روستا تعیین می‌شود.

■ طرح راهبردی حریم پایتخت آغازی ناتمام، پابائی مبهم

شورای عالی شهرسازی و معماری در سال ۱۳۹۵، طرح راهبردی حریم پایتخت را به تصویب رساند. این طرح، با هدف ایجاد یک نظام مدیریت یکپارچه در حریم شهر تهران، حدود ۶ هزار کیلومتر مربع از اراضی پیرامون پایتخت را به عنوان حریم رسمی تعیین کرد. بر اساس این مصوبه، شهردار تهران موظف شد با همکاری سایر دستگاه‌های ذی‌ربط، اقدامات لازم را برای مدیریت و حفاظت از این محدوده به عمل آورد.

اما اجرای طرح راهبردی حریم با موانع جدی روبه‌رو شد و نتوانست به اهداف مورد نظر دست یابد. در همین راستا، حمیدرضا صامی، معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران، در اظهاراتی انتقادی، از تعلل و بی‌توجهی نهادهای مسئول در اجرای این طرح می‌گوید: طرح مربوطه به مدت هفت سال در کشوی فرمانداری‌ها خاک خورد، تا اینکه نهایتاً در سال ۱۴۰۲، استاندارد وقت آن را ابلاغ کرد، اما این ابلاغ نیز عمری نداشت و در بهمن ۱۴۰۲، معاون سیاسی وزیر کشور، ابلاغیه طرح راهبردی حریم را لغو کرد. به گفته صامی، «این لغو ابلاغیه، ضربه‌ای مهلک به مدیریت حریم شهر تهران وارد کرد و شهرداری را از هر گونه اختیار قانونی در آن ۶ هزار کیلومتر مربع محروم کرد. معاون شهرسازی و معماری شهر تهران با تأکید بر وضعیت بحرانی حریم پایتخت عنوان می‌کند: در غیاب مدیریت منسجم، تنها هزار ۰۰۳ کیلومتر مربع از اراضی حریم که پیش‌تر در اختیار شهرداری بود، نیز در اختیار دیگر قرار گرفته‌است. پایتخت در آستانه تبدیل شدن به

گزارش ۲ زهرا چیدری

حریم پایتخت قربانی اختلافات مدیریتی و تعارض منافع می‌شود؟

بهمن خودرو حریم تهران را هم می‌بلعد!

شهردار تهران: بهمن خودرو در حال دیوار کشی در ۲۰۰ هکتار از اراضی کشاورزی است و در کمال تعجب دستگاه قضایی هم وارد ماجرا شده

و با نیروهای ما بر خورد کرده‌است!

یک «شهر بی‌حریم» قرار دارد. تعدد مراکز تصمیم‌گیر و نبود انسجام مدیریتی، حریم تهران را به نقطه‌ای بحرانی رسانده‌است. وی همچنین بر ضرورت رعایت مصوبات قانونی در تعیین مرزهای حریم شهر تأکید می‌کند و

ادامه می‌دهد: مرجع اصلی تعیین مرزهای حریم شهر، شورای عالی شهرسازی است. ما همچنان مصوبه سال ۹۵ و طرح راهبردی حریم را ملاک قانونی می‌دانیم و بر

■ پیامدهای نادیده نگرفتن حریم شهر فاجعه در کمین پایتخت گفتنی است بی‌توجهی به حریم شهر و مدیریت ناصحیح آن، پیامدهای ناگواری برای توسعه پایدار، محیط‌زیست و اقتصاد شهر به همراه دارد. از جمله این پیامدها می‌توان به رواج ساخت‌وسازهای غیرمجاز، تخریب محیط‌زیست، افزایش جمعیت و کاهش ارزش زمین‌ها و اتلاف سرمایه ملی اشاره کرد. در واقع نکته حائز اهمیت این است که در غیاب نظارت و مدیریت کارآمد، زمین‌خواران و

سودجویان فرصت می‌یابند تا اراضی کشاورزی و منابع طبیعی را به صورت غیرقانونی تغییر کاربری داده و به ساخت‌وسازهای غیرمجاز روی آورند.

■ اختلافات مدیریتی ریشه اصلی بحران حریم تهران

در همین راستا، احمد صادقی، عضو شورای شهر تهران در سخن علنی با انتقاد از این وضعیت ناپسامان حریم شهر عنوان می‌کند: اختلافات مدیریتی و هرج و مرج در سیاست‌گذاری و نبود یک واحد نظارتی منسجم بر حریم شهر تهران، باعث‌شده که شهرداری تهران و شهرستان‌های اطراف دچار اختلاف و تضاد منافع شوند. این وضعیت، به بی‌نظمی در برنامه‌ریزی شهری و کاهش کارایی مدیریت شهری منجر شده و تبعات غیرقابل جبرانی را برای اهران و شهرهای اطراف رقم زده‌است.

صادقی بر اهمیت نقش شهرداری تهران در حفاظت از حریم شهر تأکید و عنوان می‌کند: با تصمیمی که شهرداری تهران و استانداری تهران در مورد مدیریت حریم شهر است.

■ شفاف نبودن و ابهام در آمار، سر درگمی در عمل

اما در مقابل انتقادات شهرداری تهران و اعضای شورای شهر، جانشین رئیس کل دادگستری استان تهران در حفظ حقوق بیت‌المال در اراضی و منابع طبیعی استان، با ارائه آماري متفاوت، مدعی شد که هیچ تغییر

کاربری غیرقانونی در اراضی حریم رخ نداده‌است و مساحت اراضی مورد بحث نیز بسیار کمتر از آمار اعلام شده توسط شهرداری تهران است. این اظهارات، با واکنش شهردار تهران روبه‌رو شد. علیرضا زاکانی با تأکید بر صحت اطلاعات ارائه شده در نشست خبری اخیر، آمارهای مطرح‌شده توسط دادگستری را مغایر با واقعیت می‌داند و می‌گوید: این تناقضات در آمار و ارقام، نشان‌دهنده عدم شفافیت و هماهنگی بین دستگاه‌های مختلف در مورد وضعیت حریم شهر تهران است و ضرورت ارائه اطلاعات دقیق و قابل‌اعتماد را بیش از پیش آشکار می‌سازد. وضعیت حریم شهر تهران، به نقطه بحرانی رسیده و نیازمند توجه فوری و جدی است. اختلافات مدیریتی، سیاست‌گذاری‌های متناقض، عدم شفافیت در ارائه اطلاعات و تضاد منافع، از جمله عواملی هستند که این بحران را تشدید کرده‌اند.

■ تعارض منافع یا دفاع از حقوق بیت‌المال؟

در راستای موضوع حریم و حرف‌های ضد و نقیض مطرح شده‌است. علیرضا زاکانی در نشست خبری خود در رابطه با تصرف غیرقانونی زمین‌های کشاورزی توسط یکی از شرکت‌های بزرگ خودروسازی (بهمن خودرو) می‌گوید: این شرکت در حال دیوار کشی در ۲۰۰ هکتار از اراضی کشاورزی است و در کمال تعجب دستگاه قضایی هم وارد ماجرا شده و با نیروهای ما برخورد کرده‌است. اما حواشی ایجاد شده در خصوص شرکت بهمن خودرو و دیوار کشی یش در حریم شهر، با واکنش نمایندگان مجلس مواجه شد و امیرحسین ثابتی از ابعاد مختلف این موضوع پرده‌برداری و موضوع تعارض منافع از سوی شرکت قطعه‌سازی کروزر را که بهمن خودرو زیر مجموعه آن می‌شود، مطرح کرد.

■ در انتظار تعیین سر نوشت حریم پایتخت

بحران حریم شهر تهران، ماجرای پیچیده با بازیگران متعدد و منافع متضاد است. از یک سو، شهرداری تهران بر ضرورت حفاظت از حریم شهر و جلوگیری از ساخت‌وسازهای غیرمجاز تأکید دارد و از سوی دیگر، نهادهای قضایی و اجرایی با ارائه آماري متفاوت و روایتی دیگر، بر عدم تخلفات گسترده در این زمینه یاقشاری می‌کنند. در این میان، نقش شرکت‌های بزرگ و احتمال وجود تعارض منافع، بر ابهامات این پرونده افزوده‌است. اکنون باید منتظر ماند و دید که‌ه در نهایت، کدام نهاد و کدام روایت پیروز خواهد شد. اا حریم شهر تهران، به عنوان میراثی ارزشمند برای نسل‌های آینده، حفظ خواهد شد یا قربانی اختلافات مدیریتی و منافع شخصی خواهد شد؟

هر چند کاهش ۷ در صدی رشد جمعیت در سال ۱۴۰۳ نسبت به ۱۴۰۲ خودش گویای بخش مهمی از واقعیت‌های جمعیتی کشور بود، اما تفسیر مبسوط تر این ماجرا را در همایش روز ملی جمعیت از زبان دبیر ستاد ملی جمعیت و معاون اجرایی رئیس جمهور شاهد بودیم؛ اینکه بر اساس یک پیمایش ملی، ۷۷ درصد از زوجین در سنین باروری تمایلی به فرزندآوری نداشته‌اند و نرخ باروری به ۱/۴۴ کاهش پیدا کرده و از نرخ جایگزینی یعنی ۲/۱ و به باور برخی جمعیت‌شناسان ۲/۵ فاصله معناداری دارد. باروری سطح جانشینی، طبق تعریف عبارت است از سطحی از باروری مورد نیاز که جمعیت قادر باشد خود را جایگزین کند. در چنین شرایطی در دست در روز ملی جمعیت اما همچنان سیاسی‌کاری بر نگاه علمی و کارشناسی غلبه دارد و معاون اجرایی رئیس جمهور و رئیس ستاد ملی جمعیت که خودش از پایه‌گذاران غربالگری است، در حالی از حذف غربالگری در قانون جوانی جمعیت انتقاد می‌کنند که به گفته رئیس فراکسیون جمعیت مجلس در قانون جوانی جمعیت غربالگری نه فقط حذف نشده، بلکه ضابطه‌مند شده و حتی تحت حمایت بیمه هم قرار گرفته‌است!

■ ■ ■

اوضاع جمعیتی کشورمان چندان مساعد نیست. چند سالی می‌شود نرخ رشد جمعیت کمتر از حد جانشینی است و آمارهای جمعیتی هشدار می‌دهند باید به حال جمعیت فکری کرد. بر همین اساس هم به پیشنهاد سازمان ثبت احاد کشور و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی، ۳۰ اردیبهشت مصادف با روز ابلاغ سیاست‌های کلی جمعیت از سوی مقام معظم رهبری به عنوان روز ملی جمعیت در تقویم رسمی کشور به ثبت رسید تا توجه مسئولان و سیاست‌گذاران جامعه را بیشتر به سیاست‌های جمعیتی کشور معطوف دارد. روز گذشته هم به همین مناسبت همایشی بر گزار شد تا آمار و ارقام جمعیتی یکبار دیگر از تریبونی دیگر بیان شود و هشدارهای لازم به گوش دست اندر کاران برسد؛ تریبونی که البته با چاشنی نگاه‌های سیاسی همراه بود.

■ رنگ خطر جدی

جعفر قائم‌پناه، معاون اجرایی رئیس‌جمهور یکی از سخنرانان همایش روز ملی جمعیت بود که با اشاره به کاهش نرخ باروری به ۱/۴۴ از سیاست‌منوعیت و محدودیت در غربالگری چنین انتقاد کرد. قائم‌پناه به آمار و ارقام جمعیتی اسناد کرد و افزود: «آمار سال گذشته تحول جدی در سیاست‌ها و نگرش‌ها را نمایان می‌کند. نرخ باروری کل به ۱/۴۴ کاهش یافته‌است، در حالی که برای حفظ تعادل جمعیت، نرخ باید حداقل ۲/۱ باشد. تعداد تولدها به زیر یک میلیون نفر در سال کاهش یافته و به ۹۹۹ هزار تولد رسیده که نسبت به سال ۱۴۰۲ حدود ۷/۴ درصد کاهش را نشان می‌دهد. آماری که برای نخستین‌بار در تاریخ معاصر کشورمان رقم خورده و رنگ خطری جدی محسوب می‌شود.» از نگاه معاون اجرایی رئیس‌جمهور این آمارها نشان‌دهنده ورود به

■ تمایل ۲۹ درصدی به فرزندآوری مرصیه وجدیدستجری، دبیر ستاد ملی جمعیت هم که پیش از این از مدافعان غربالگری بود، اگر چه در همایش روز ملی جمعیت بحث غربالگری را پیش نکشیده، ولی پیش از این، درباره حذف غربالگری در قانون جوانی جمعیت انتقاد کرده‌بود. دستجری در همایش روز ملی جمعیت با تأکید بر جهانی بودن معضل کاهش جمعیت گفت: «امروز دو سوم کشورهای جهان در مسئله جمعیت، به زیر سطح جایگزینی رسیده‌اند. سطح جایگزینی به این معناست که باید ۲/۱ فرزند به ازای هر زن در سن باروری وجود داشته باشد.»

به گفته وی در ۳۰ سال آینده، ۳۰ کشور از سطح جایگزینی پایین‌تر می‌آیند و رشد جمعیت آنها منفی می‌شود؛ یعنی تعداد مرگ‌ومیر در این کشورها بیشتر از تعداد موالید خواهد بود.

دستجری با تأکید بر اینکه کشور ما نیز حدود یک ربع قرن است که زیر سطح جایگزینی قرار دارد، به پیمایش ملی «تمایلات ایرانیان به فرزندآوری» که این‌انجام شده، اشاره و تصریح کرد: «در این پیمایش، میزان تمایل زنان و مردان متأهل در سنین باروری (۲۰ تا ۵۰ سال) به فرزندآوری پرسیده شد و ۷۷/۷ درصد از پاسخ‌گویان گفته‌اند تمایلی به فرزندآوری ندارند، در حالی‌که ۲۳/۳ درصد اظهار داشته‌اند که تمایل دارند.» به گفته دبیر ستاد ملی جمعیت پاسخ‌گویان در این پیمایش، درباره علت عدم تمایل به فرزندآوری اظهار کردند که نگران تأمین آینده فرزندان هستند. مشکلات اقتصادی، نبود درآمد کافی، نداشتن مسکن و فضای مناسب، از دلایل اصلی این عدم تمایل عنوان شده‌است.

وی تأکید کرد: «از همین گروه ۷۷/۷ درصد که مخالف فرزندآوری بودند، سؤال شد که شمارپرا ی سه تا پنج سال آینده تمایل به فرزندآوری دارید؟ تقریباً ۴۱ درصد اعلام کردند که تمایل دارند، بنابراین باید برای ۴۱ درصد برنامه داشته‌باشیم.»

به گفته دستجری در یک نظرسنجی، از افراد پرسیده شد که از کدام سیاست‌های تشویقی فرزندآوری (مانند تسهیلات خودرو و زمین) استفاده کرده‌اند. حدود ۱۶ درصد پاسخ دادند که استفاده کرده‌اند و ۸۵ درصد استفاده‌ای نداشته‌اند.

از نگاه دبیر ستاد ملی جمعیت باید روی میزان ازدواج جوانان تمرکز کنیم. متأسفانه در قوانین جمعیتی بر موضوع ازدواج تأکید و تمرکز ویژه‌ای نشده‌است. یکی دیگر از دلایل عدم توفیق مادر جوانی جمعیت، این بوده که اکثر مشوق‌ها فرزند سوم به بعد‌است. وی با بیان اینکه اعتبارات و بودجه‌های کشور محدود است و ما باید این اعتبارات محدود را با هدف‌گذاری و اولویت‌بخشی مناسب توزیع کنیم، تأکید کرد: «پنجره جمعیتی در سال ۱۴۲۵ بسته می‌شود و باید تا قبل از اولویت‌بخشی به برنامه‌ها، مورد توجه قرار دهیم. ما افزایش کمی جمعیت را مهم می‌دانیم، اما در کنار آن باید افزایش کیفی جمعیت را نیز داشته‌باشیم و بر سلامت نوزاد در هزار روز اول زندگی تمرکز کنیم.»

به گفته محمد بیگی، قانون جوانی جمعیت غربالگری را بیمه کرد، اما دولت این قانون را اجرایی نمی‌کند؛ از سوی دیگر در قانون جوانی جمعیت غربالگری حذف نشده بلکه به شکلی علمی تر و با تشخیص تخصص اجرایی می‌شود، چون قبلاً با تجویز ماماها انجام می‌شد. رئیس فراکسیون جمعیت مجلس در گفت‌وگو با «جوان» تأکید می‌کند: «هاین را کاملاً بر اساس نظر متخصصان نوشتیم. در دنیا فقط دو کشور ترکیه و ایران غربالگری بالای ۹۰ درصد داشتند و ما ۹۶ درصد از بارداری‌ها را غربالگری می‌کردیم. ما با ۴۰، ۵۰ و ۵۰ درصد دنیا مقایسه کردیم و دیدیم کشورهای دیگر بین ۳۰ تا ۵۰ درصد غربالگری دارند که بر اساس نیاز و تشخیص پزشک انجام می‌شود. در قانون جوانی جمعیت هم بر همین اساس با بر مبنای درخواست پدر و مادر غربالگری انجام می‌شود و ما مشکلی برای غربالگری نداریم.»

به گفته وی غربالگری آنقدر دچار چالش شده‌بود و از مسیر خودش خارج و تبدیل به تجارتی درباره چنین شده‌بود. علاوه بر این درصد خطای آزمایشات غربالگری بین ۱۶ تا ۲۸ درصد بود که موجب می‌شد چنین‌ها زیاده به اشتباه باسقط سلولم در قانون جمعیت ذکر بهداشت و اصل ۹۰ به این مسئله ورود کردند تا غربالگری ساماندهی شده و آزمایشگاه‌ها کیفیت خودشان را ارتقا دهند. بنابراین غربالگری حذف یا محدود نشده بلکه منطقی و تخصصی شده‌است.

محمد بیگی تصریح می‌کند: «غربالگری نباید تجاری شود، این یک‌امر کاملاً علمی و تخصصی است که باید توسط متخصصان و درخواست‌پدر و مادر انجام شود. در قانون جلوی اجبار و اکراه به غربالگری گرفته شد. ضمن اینکه فقط بیماری‌های فامیلی ژنتیکی، بیماری‌های پدر و مادر همه اینها در سامانه غربالگری سالم در قانون جوانی جمعیت ذکر شده و فقط جلوی سقط‌های ناشی از خطاهای مثبت کاذب گرفته شد. بنابراین این به نظر می‌رسد این‌گونه اظهار نظر‌ها بیشتر رنگ و بوی سیاسی داشته‌باشد.»

گفت‌وگوی «جوان» با کارشناس استعدادیابی

مرگ خلاقیت و رؤیاها با کنکور

مجتبی مصطفایی، روانشناس و کارشناس استعدادیابی در گفت‌وگو با «جوان»: زمانی که کنکور به مرگ و زندگی تبدیل می‌شود، دیگر وقتی برای تفکر خلاق باقی نمی‌ماند

ادامه از صفحه اول

امایب انگیزگی دانش‌آموزان، تنها یک بخش از بحران است. این روند، در نهایت، به افت کیفیت آموزشی نیز منجر می‌شود. مصطفایی در این باره توضیح می‌دهد: «هر چند اقدامات خوبی در نظام آموزشی کشور انجام شده و کادر آموزش رجمانی بی‌دریغ کشیده‌اند. بااین وجود اما، وقتی شما هر سال نمرات امتحانات نهایی دانش‌آموزان را بررسی کنید، یک کاهش تدریجی را می‌بینید. این فقط به دانش‌آموزان مربوط نمی‌شود، بلکه معلمان و اساتید نیز دچار این احساس می‌شوند که آیا تلاش‌هایشان نتیجه‌بخش است یا نه. وقتی فردی که استعداد دارد، اما در سیستم کنکور محور جایگاهی پیدا نمی‌کند، دچار ناامیدی می‌شود و این ناامیدی به کل نظام آموزشی نفوذ می‌کند.»

■ جایی برای تفکر خلاق نیست!

یکی از پیامدهای سنگین کنکور، از بین رفتن خلاقیت در میان دانش‌آموزان است؛ موضوعی که مصطفایی بدان اشاره می‌کند: «مانی که کنکور به مرگ و زندگی تبدیل می‌شود، دیگر وقتی برای تفکر خلاق باقی نمی‌ماند. دانش‌آموز مجبور است ساعت‌ها وقت خود را برای تست‌زنی و حفظ مطالب صرف‌بدون، بدون آنکه حتی یکبار از خود بپرسد که آیا این مسیر واقعاً به رشد و توانمندی‌اش کمک می‌کند؟ خلاقیت یعنی دیدن مسائل از زوایای مختلف. اما کنکور تنها یک زاویه را به دانش‌آموز نشان می‌دهد؛ قبولی در رشته‌های خاص دانشگاهی!»

اما آیا راهی برای خروج از این وضعیت وجود دارد؟ آیا می‌توان با نگاه به نظام‌های آموزشی موفق دنیا، راهکاری برای اصلاح این بحران پیدا کرد؟ این روانشناس معتقد است که باید به تجربیات کشورهای پیشرو توجه کنیم، اما

در عین حال، شرایط داخلی را نیز در نظر بگیریم. او در این باره می‌گوید: «در کشورهای پیشرفته مثل ژاپن، فنلاند و سنگاپور، آموزش بر پایه مهارت و استعدادهای فردی بنا شده‌است. در کنار تفقهایی که به نظام آموزشی بسیاری از این کشورها وجود دارد و ضعف‌های خوشدان را دارند، اما می‌بینیم آنها، دانش‌آموزان را از همان ابتدا در مسیرهای گوناگون هدایت می‌کنند، تا هر فرد بتواند استعدادهایش را شناسایی و در همان مسیر رشد کند؛ مثلاً در مدارس ژاپن، آموزش مهارت‌های عملی بخشی جدایی‌ناپذیر از برنامه درسی است. در فنلاند، خبری از فشار کنکور و آزم‌ون‌های استاندارد نیست؛ اینجا، دانش‌آموزان بر اساس توانایی‌های فردی‌شان از رزایی می‌شوند، نه فقط بر اساس یک آزمون. اینها نقاط قوتی است که باید آنها را مورد بررسی قرار دهیم و از آنها در صورت امکان استفاده کنیم.»

با این حال، این روانشناس تأکید می‌کند که تنها تغییر ساختار دانشگاه‌ها کافی نیست، بلکه این اصلاحات باید از مدارس آغاز شود؛ «بدیش درست در دانشگاه، نیازمند شناخت دقیق‌تر استعدادهای دانش‌آموزان از همان سال‌های ابتدایی است. وقتی دانش‌آموز از همان ابتدا بفهمد که مسیر موفقیتش وابسته به کنکور نیست و راه‌های مختلفی برای رسیدن به موفقیت وجود دارد، دیگر اضطراب و نگرانی از بین خواهد رفت.»

■ مسیر فراموش شده موفقیت

یکی از مشکلات بزرگ نظام آموزشی ایران، نگاه تحقیرآمیز به رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کار دانش است. مصطفایی به این موضوع اشاره می‌کند: «در کشور ما، متأسفانه این رشته‌ها به عنوان مسیرهای کم‌اهمیت شناخته می‌شوند، در حالی که در بسیاری از کشورهای پیشرفته، بخش بزرگی از نیروی کار موفق، از همین مسیرها وارد بازار شده‌اند. در ایران، تصور غلطی وجود دارد که تنها موفقیت از رشته‌های خاص دانشگاهی می‌گذرد؛ اما در کشورهای پیشرفته، مهارت‌های عملی نقش کلیدی در توسعه بازار کار دارند. باید جامعه را آگاه کنیم که موفقیت مسیرهای گوناگونی دارد و قرار نیست همه افراد از مسیر کنکور به آن برسند.» تمام این مشکلات نشان می‌دهند که کنکور نه تنها معیاری ناکارآمد برای سنجش توانمندی‌هاست، بلکه عامل سرکوب استعدادها و مهارت‌های بسیاری از دانش‌آموزان شده‌است. بی‌تردید مسیر موفقیت هر فرد متفاوت است، اما در نظام آموزشی ایران، همه مجبورند یک راه یکسان را دنبال کنند؛ راهی که در نهایت، بسیاری را ناامید، خسته و بی‌انگیزه می‌کند. آیا وقت آن نرسیده که به جای حفظ کردن و تست‌زنی، آموزش را برای مهارت‌آموزی، کشف استعداد و آماده‌سازی برای دنیای واقعی طراحی کنیم؟

گزینه

آغاز ثبت‌نام آموزش هوش مصنوعی

به ۲ میلیون دانش‌آموز

معاون آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش از آغاز ثبت‌نام آموزش ۲ میلیون دانش‌آموز و ۱۰۰ هزار معلم در حوزه هوش مصنوعی از خرداد ماه خبر داد.

سید مصطفی آذر کیش، معاون آموزش متوسطه آموزش و پرورش با اشاره به اسناد بالادستی، از جمله سند ملی هوش مصنوعی و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش گفت: بر اساس این اسناد، سه تکلیف اصلی بر عهده آموزش و پرورش قرار دارد؛ نخست، اصلاح نظام آموزشی در راستای تقویت مزیت‌ها یا انسانی در برابر فناوری‌های نو و جلوگیری از رقابت نابرابر؛ دوم، طراحی محتوای آموزشی ویژه برای مقاطع متوسطه و دانشگاه و سوم، حمایت از رانندازی رشته‌های تحصیلی جدید متناسب با نیازهای بازار کار. در حوزه هوش مصنوعی.

آذر کیش با بیان اینکه تاکنون بیش از ۱۸ شرکت تخصصی در حوزه آموزش هوش مصنوعی با همکاری آموزش و پرورش، بی‌سهمی در بازار گسترش یافته آموزش و پرورش گفت: «برای آموزش ۲ میلیون دانش‌آموز در دوره متوسطه اول و ۱۰۰ هزار معلم هستیم. ثبت‌نام این طرح از خردادماه از طریق سایت وزارت ارتباطات آغاز می‌شود و از رزایی نتایج آینده، نه فقط به عنوان مصرف‌کننده بلکه به عنوان تولیدکننده و توسعه‌دهنده فناوری هوش مصنوعی عنوان کرد.

وی به فعالیت‌های تکمیلی آموزش و پرورش در این حوزه نیز اشاره کرد و گفت: تاکنون مسابقات رباتیک با مشارکت بیش از ۳۸ هزار اثر دانش‌آموزی بر گزار شده و دبیر خاتهای تخصصی هوش مصنوعی در استان‌های خوزستان و تهران فعال هستند. همچنین، قطب کشوری رباتیک و هوش مصنوعی در استان اصفهان راه‌اندازی شده‌است. در آن، نقش‌های «کاربر» و «توسعه‌دهنده» برای آموزش مفاهیم پایه طراحی شده‌اند. آذر کیش افزود: تاکنون ۴۰ وبینار کشوری و ۳۳۰ وبینار استانی با محوریت آموزش مفاهیم هوش مصنوعی، یادگیری ماشین و کاربردهای آن برگزار شده و بر اساس آمار، بیش از ۸۲۸ هزار دانش‌آموز به صورت حضوری و نزدیک به ۴۵ هزار نفر به صورت غیر حضوری تحت آموزش قرار گرفته‌اند. آذر کیش با تأکید بر ضرورت انسجام در سیاست‌گذاری و اجرا در حوزه فناوری‌های نوین گفت: هدف ما، تربیت نسلی فکور، خلاق و آگاه به تحولات جهانی است؛ مسیری که نه مقطعی و نه مناسیتی است، بلکه مسیری ملی، مداوم و راهبردی است که تنها با مشارکت نهادهای مسئول و همراهی جامعه تحقق خواهد یافت.